

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

13 octombrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Gordilă Nicolae,

Judecători – Guzun Ion, Covalenco Elena, Catan Liliana și Diaconu Iurie

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procuror, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 martie 2015, în cauza penală privindu-l pe

Roșcovanu Petru Ion, născut la 02 ianuarie 1980, originar și domiciliat în s. Fundul-Galbenei, r-nul Hîncești.

Termenul de examinare a cauzei:

1. *prima instanță:* 28.02.2013 - 05.05.2014
2. *instanța de apel:* 26.05.201- 03.03.2015
3. *instanța de recurs:* 21.05.2015 - 13.10.2015

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Hîncești din 05 mai 2014, Roșcovanu Petru, a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa cu amendă în mărime de 400 unități convenționale.

2. *În fapt*, potrivit sentinței, prima instanță a constatat că, la data de 22.06.2012, aproximativ pe la orele 23.00, în or. Hîncești, str. Chișinăului, în fața barului „Elit”, Roșcovanu Petru împreună cu două personae în privința cărora materialele cauzei penale au fost disjuncte într-o procedură separată, încălcând grosolan ordinea publică, fără motiv i-au aplicat lovituri cu mâinile și picioarele peste diferite părți ale corpului lui Bunescu Ion cauzându-i în jurul ochilor, nas, obraji, mâini, corp, picioare – 60 excoriații, în jurul ochiului drept, mai jos de umărul stîng, partea anterioară – echimoze ce se califică ca vătămări corporale ușoare, care au dus la dereglarea sănătății de la 6 pînă la 21 de zile, ori de scurtă durată.

3. Sentința primei instanțe a fost contestată cu apel de către avocatul inculpatului, M. Șura, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței Judecătoriei Hîncești din 05.05.2014, cu pronunțarea unei sentințe potrivit modului

stabilit pentru prima instanță, prin care să fie achitat inculpatul, pe motiv că nu a săvârșit fapta incriminată.

În motivarea apelului, apelantul a invocat că nu este de acord cu sentința, deoarece declarațiile depuse de inculpat nu au fost luate în considerație de către organul de urmărire penală și prima instanță. Cu atât mai mult, instanța urma să se expună la verificarea și aprecierea probelor date nu reieșind din raportul de rudenie civilă și religioasă, dat fiind faptul că martorii nu au negat existența unor astfel de relații dintre ei și inculpat, dar în raport obiectiv cu alte probe pertinente, concludente, utile și veridice din cadrul procesului penal, care au rămas fără aprecierea instanței și anume: declarațiile martorilor I. Petrușanu, I. Ciubuc, E. Panfil, I. Roșca și A. Bordianu.

La fel, apelantul a considerat că, la faza de urmărire penală, organul de urmărire penală, axându-se în special pe declarațiile contradictorii ale părții vătămate, nu a întreprins nici o acțiune de urmărire penală ori investigație operativă pentru verificarea declarațiilor părții vătămate, care a declarat că, la poliție a fost reținut în una din celule, unde s-a aflat dînsul pe perioada de timp de la plecarea cu automobilul de la barul „MSM” pînă la sosirea lui la barul „ELIT”, în ce împrejurări și-a realizat cele aproximativ 20-30 min. Nu au fost cercetați nimeni din colaboratorii barului „MSM” și stației „PECO”, pe teritoriul căreia este edificat barul „MSM” asupra împrejurărilor post conflictuale ale lui I. Bunescu cu I. Ciubuc și frații V. Moraru și Gh. Moraru.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 martie 2015, a fost admis în același rînd și din oficiu, conform art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, apelul avocatului inculpatului, M. Șura, dispusă casarea sentinței și pronunțarea unei hotărîri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

- încetarea procesului penal în privința lui P. Roșcovanu pe art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, pe motivul că fapta lui constituie contravenție,

- încetarea procesului contravențional în privința lui P. Roșcovanu pe art. 78 alin. (3) Cod Contravențional, pe motivul că a intervenit termenul de prescripție de trageră la răspunderea contravențională.

5. În argumentarea deciziei adoptate, instanța de apel a considerat că la pronunțarea sentinței instanța de judecată incorect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și astfel, eronat a ajuns la concluzia că P. Roșcovanu a comis infracțiunea imputată lui, prevăzută de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal.

Din materialele cauzei s-a constatat, că P. Roșcovanu a fost învinuit de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanei, acțiuni săvîrșite de mai multe persoane.

Una din condițiile necesare pentru aplicarea răspunderii conform art. 287 Cod penal, este ca inițiator al încăierării sau al certe să fie nu victima, dar făptuitorul; făptuitorul să provoace conflictul pentru a se răfui cu victima.

Totodată, motivele huliganice trebuie să fie condiționate de dorința făptuitorului de a se opune celor din jur, de a-și demonstra atitudinea sfidătoare față de ei. În cazul dat, în baza declarațiilor date de martori este evident că inițiatorul conflictului a fost I. Bunescu și nu P. Roșcovanu.

Instanța de apel analizând totalitatea de probe acumulate la cauza penală sus-indicată și apreciindu-le, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, a constatat că ele demonstrează cu certitudine vina lui P. Roșcovanu în comiterea contravenției prevăzută de art. 78 alin. (3) Cod contravențional, adică vătămarea intenționată ușoară a integrității corporale care a provocat o dereglare de scurtă durată a sănătății, și nicidecum a infracțiunii prevăzute de art. 278 alin. (2) lit. b) Cod penal, precum a calificat organul de urmărire penală și instanța de fond, acest lucru fiind demonstrat prin declarațiile martorilor: *Bordeianu Anatolie, Ciubuc Ion, Panfil Eugeniu, Stafie Olesea, Pașnic Victor, Moroi Victoria, Mariliuc Tatiana, Munteanu Dumitru, Moraru Ghenadie, Petrușanu Ion, Roșca Ion și Bunescu Diana*, precum și în baza următoarelor documente:

- procesul-verbal de cercetare la fața locului din 23.06.2012 (f.d. 21-24, vol. I);
- proces-verbal de verificare a declarațiilor lui Bunescu I. la fața locului din 16.08.2012 (f.d. 67-69, vol. I);
- raportul de examinare medico-legală nr. 337 din 23.06.2012 (f.d. 10, vol. I);
- raportul de expertiză medico-legală nr. 1989 D din 09.08.2012 întocmit pe baza raportului de examinare medico-legală nr. 337 din 23.06.2012 (f.d. 73, vol. I);

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procuror, prin care solicită casarea acesteia și menținerea sentinței primei instanțe.

Recurentul, în susținerea recursului declarat menționează că, instanța de apel a dat o apreciere eronată a probelor aduse în învinuirea lui P. Roșcovanu, interpretând acestea în favoarea inculpatului, iar prima instanță a pronunțat o sentință corectă, bazată pe probe concludente și pertinente și că pe parcursul examinării cauzei au fost prezentate probe care confirmă cu certitudine vina adusă inculpatului.

7. Judecând recursul ordinar și verificând legalitatea hotărârii atacate în baza materialelor din dosar, Colegiul penal lărgit conchide că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 435 alin. (2) lit. a) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța admite recursul, casează, parțial sau total, hotărârea atacată și menține hotărârea primei instanțe, când apelul a fost greșit admis.

Reieșind din dispoziția alin. (2) art. 424 Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.

Autorul recursului invocă drept temei pentru recurs pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, și anume - *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului*

pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile când hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Reieșind din textul recursului, recurentul își exprimă dezacordul cu privire la soluția adoptată de către instanța de apel, deoarece este eronată, fiind în contradicție cu starea de fapt și de drept stabilită de prima instanță în baza probelor acumulate pe caz, care dovedesc cu certitudine vinovăția lui P. Roșcovanu de comiterea infracțiunii imputate, ultima adoptînd o soluție corectă și întemeiată din punct de vedere legal.

Conform art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției.

Însă, analizînd decizia atacată, în raport cu circumstanțele cauzei constatate în prezenta speță, Colegiul penal consideră că, soluția instanței de apel este neîntemeiată, la adoptarea căreia nu s-a ținut cont în deplină măsură de probele administrate în faza de urmărire penală și în cadrul cercetărilor judecătorești, care dovedesc cu certitudine vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, și nicidecum a contravenției prevăzute de art. 78 alin. (3) Cod contravențional, după cum a stabilit instanța de apel.

Conform materialelor dosarului se atestă că inculpatul a fost învinuit, recunoscut vinovat și condamnat de prima instanță în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal și anume „*Huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanei, acțiuni săvîrșite de mai multe persoane*”.

Examinînd cauza, instanța de apel a constatat că, la data de 22.06.2012, *aproximativ pe la orele 23⁰⁰, în orașul Hîncești, str. Chișinăului, în fața barului "Elit", Roșcovanu Petru, în rezultatul acțiunilor ilegale ale lui Bunescu Ion, care s-au manifestat prin acostarea persoanelor ce se aflau în bar și aplicarea loviturilor lor cu mîinile și unele obiecte, cum ar fi, scaunul, i-a aplicat lovituri cu mîinile și picioarele peste diferite părți ale corpului lui Bunescu Ion cauzîndu-i vătămări corporale ușoare, care au dus la dereglarea sănătății de scurtă durată, invocînd că prin acțiunile stabilite, inculpatul a comis contravenția prevăzută de art. 78 alin. (3) Cod contravențional, adică vătămarea intenționată ușoară a integrității corporale care a provocat o dereglare de scurtă durată a sănătății.*

Colegiul constată că, concluzia instanței de apel precum că acțiunile inculpatului constituie contravenție sunt eronate, ori potrivit pct. 9) din Hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 4 din 19.06.2006 „Cu privire practica judiciară în cauzele penale despre huliganism”, „*Instanțele judecătorești urmează să delimiteze huliganismul de alte infracțiuni în dependență de sensul și orientarea intenției făptuitorului, de motivele, scopurile și circumstanțele acțiunilor săvîrșite de el. Insultele, loviturile, cauzarea vătămărilor corporale ușoare, medii, grave și alte acțiuni de acest fel, săvîrșite în familie, apartament, în privința rudelor, cunoscuților și provocate de relațiile personale ostile etc., vor fi calificate în baza articolelor Codului penal ce prevăd răspunderea pentru*

infraacțiunile împotriva vieții și sănătății persoanei.

Însă, în cazurile în care asemenea acțiuni au fost însoțite de o încălcare grosolană evidentă a ordinii publice de către făptuitor și au exprimat o vădită lipsă de respect față de societate, aceste acțiuni urmează a fi calificate drept huliganism”.

Potrivit teoriei penale, latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 287 Cod penal, constă în fapta prejudiciabilă exprimată în acțiunile care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, de opunerea de rezistență violentă reprezentanților autorităților sau altor persoane care curmă actele huliganice, ori în acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită.

Din aceste prevederi reiese că fapta prejudiciabilă cunoaște patru modalități normative cu caracter alternativ. De asemenea doctrina menționează că infracțiunea specificată la art. 287 Cod penal este o infracțiune formală și se consideră consumată din momentul realizării acțiunilor specificate în latura obiectivă.

Prin *acțiuni care încalcă ordinea publică*, se înțelege fapta săvârșită în public, îndreptată împotriva ordinii publice, care se concretizează în acostarea jignitoare a persoanelor, în alte acțiuni similare ce încalcă normele etice, tulbură ordinea publică și liniștea persoanelor.

În sensul art. 287 Cod penal, prin *violență* se are în vedere violența soldată cu vătămarea ușoară a integrității corporale sau a sănătății ori violența soldată cu leziuni corporale care nu presupun nici dereglarea de scurtă durată a sănătății, nici pierderea neînsemnată și stabilă a capacității de muncă.

Latura subiectivă a infracțiunii de huliganism se caracterizează, în primul rând, prin intenție directă. Motivele acestei infracțiuni sunt motive huliganice.

În nici un caz nu poate fi admisă posibilitatea de a raporta huliganismul la infracțiunile săvârșite fără motiv. Or, nu există conduită umană care să nu fie motivată. Deși motivul nu este indicat în textul legii penale ca semn obligatoriu al laturii subiective a huliganismului, el decurge din însăși esența acestei infracțiuni.

Din declarațiile părții vătămate rezultă că „ La data de 22.06.2012, aproximativ pe la orele 23⁰⁰ -24⁰⁰ s-a deplasat la barul ”Elit” din orașul Hînceși cu scopul de a servi o bere. A parcat în apropierea unei mese la care stătea Roșcovanu Petru cu mai multe persoane. Roșcovanu Petru i-a făcut observație privitor la faptul cum parcase el automobilul, însă dînsul l-a ignorat și s-a dus să-și comande o bere la masă. Mergînd pe lîngă peretele barului, Roșcovanu Petru, care stătea cu spatele, s-a ridicat și l-a lovit cu pumnul la cap, dînsul lovindu-se cu capul de perete, după care au sărit mai multe persoane de care a fost bătut mai tare. În bătaie a căzut de mai multe ori și ulterior s-a ridicat de jos, iar de la căderea sa a fost distrusă mobilă din plastic din preajmă. Susține că a fost lovit de mai multe persoane, inclusiv și de Moraru Eugen cu Roșcovanu Petru care i-au aplicat cele mai multe lovituri. Ce a urmat după lovituri, nu-și amintește fiindcă și-a pierdut cunoștința, iar cînd și-a revenit veniseră deja reprezentanți ai pazei „Bercut” și Roșcovanu Petru cerea să fie chemată poliția. La venirea grupei operative, a fost luat la Comisariatul de Poliție din Hîncești și ținut în

celulă pînă dimineața”.

Prin urmare, potrivit declarațiilor martorului Munteanu Dumitru, „La 22.06.2012, aproximativ la ora 18.00, el împreună cu I. Bunescu și alți prieteni au fost la baie, după care cu I. Bunescu s-a despărțit. A doua zi, aproximativ la ora 08.00, a fost telefonat de I. Bunescu, care i-a comunicat că se simte rău și se află „La izvor”. Deplasându-se imediat “La izvor”, l-a văzut pe I. Bunescu cu multiple leziuni corporale și care i-a comunicat că noaptea trecută a fost maltratat de colaboratorul de poliție P. Roșcovanu și frații Moraru. Tot atunci au mers la medicul legist unde I. Bunescu a fost supus examinării corporale. La 25.06.2012 împreună cu I. Bunescu au mers la CRP Hîncești, unde întîlnindu-se cu P. Roșcovanu și întrebîndu-l pe ultimul din care motiv l-au maltratat pe I. Bunescu, P. Roșcovanu a recunoscut că l-a lovit pe I. Bunescu deoarece ultimul a vorbit urît cu el”.

Potrivit raportului de expertiză medico-legală nr. 1989 D din 09.08.2012 întocmit pe baza raportului de constatare medico-legală nr. 337 din 23.06.2013 și potrivit concluziei căruia, la Bunescu Ion au fost depistate multiple excoriații pe față, mâini, corp, picioare, echimoze la nivelul ochiului drept și umărul stîng, ce se califică ca vătămări corporale ușoare, care au dus la dereglarea sănătății de scurtă durată, cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unor obiecte contondente dure.

În urma celor relatate supra, rezultă că, I. Bunescu a fost acostat de către P. Roșcovanu într-un loc public, după care i-a aplicat multiple lovituri cu pumnii și picioarele pe diferite părți ale corpului, violența soldată cu vătămarea ușoară a integrității corporale.

Astfel, coroborînd declarațiile părții vătămate cu ale martorului D. Munteanu, cît și cu constatările raportului specialistului, inclusiv concluziile reflectate în raportul de expertiză medico-legală, instanța de recurs găsește drept probate acțiunile violente ale inculpatului P. Roșcovanu, care întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal.

Instanța de recurs consideră că, prima instanță, în cadrul cercetării judecătorești, corect a dat o apreciere critică declarațiilor martorilor V. Moroi, V. Pașnic, din motiv că ultimii aflîndu-se în relație de redunție cu inculpatul, le-au oferit cu scopul de al apăra pe acesta. La fel, drept impertinente au fost reținute și declarațiile martorilor I. Petrușanu, I. Ciubuc, A. Bordeianu, I. Roșca și E. Panfil, deoarece nu au fost martori oculari ai incidentului și astfel nu au furnizat informație relevantă la caz ce ar permite determinarea caracterului veridic al faptei incriminate inculpatului.

Astfel, în urma celor relatate supra Colegiul penal lărgit consideră că, prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizînd obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, astfel corect ajungînd la concluzia privind vinovăția inculpatului în săvîrșirea infracțiunii incriminate.

La stabilirea pedepsei, prima instanță a ținut cont de declarațiile martorilor care au arătat în unanimitate la comportamentul neadecvat al părții vătămate manifestat pînă, cît și după incident, prin utilizarea de expresii necenzurate, inclusiv și în adresa inculpatului, pe care instanța le-a reținut drept acțiuni imorale în sensul prevederilor art. 76 alin. (1) lit. g) Cod penal, care au provocat comiterea infracțiunii, precum și de caracterul și gravitatea infracțiunii săvîrșite și anume că inculpatul a comis pentru prima dată o infracțiune mai puțin gravă, este angajat în cîmpul muncii, căsătorit, avînd la întreținere un copil minor.

Luîndu-se în considerație cele relatate, în virtutea circumstanțelor atenuante stabilite, Colegiul penal consideră ca prima instanță corect i-a aplicat inculpatului pedeapsa cu amendă în mărime de 400 unități convenționale.

Ținînd cont de cele menționate mai sus, Colegiul lărgit concluzionează asupra necesității casării deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței, care, este absolut legală.

8. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Sergiu Ciobanu, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 martie 2015, în privința lui **Roșcovanu Petru Ion**, cu menținerea sentinței Judecătoriei Hîncești din 05 mai 2014, prin care:

- Roșcovanu Petru Ion a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa cu amendă în mărime de 400 unități convenționale.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțarea integrală la data de **17 noiembrie 2015**.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Ion Guzun

Elena Covalenco

Liliana Catan

Iurie Diaconu